

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Brighidin Svetlana împotriva ÎS „Poșta Moldovei” cu privire la anularea raportului privind rezultatele controlului activității resurselor umane, instruire și evaluare, anularea ordinului privind aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului material cu titlu de premiu neachitat și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1373/23
NR 2-21009191-01-2ra-04092023)*

Recursurile declarate după 01 septembrie 2023. Argumentele invocate în cererile de recurs nu constituie temei de admisibilitate a recursurilor. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. Iu. Potîngă
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

30 octombrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 ianuarie 2021, Brighidin Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Poșta Moldovei” cu privire la anularea raportului privind rezultatele controlului activității resurselor umane, instruire și evaluare, anularea ordinului privind aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului material cu titlu de premiu neachitat și repararea prejudiciului moral (f. d. 2-7 Vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că activează în cadrul ÎS „Poșta Moldovei” din anul 2007, iar la moment ocupă funcția de Șef Secția resurse umane, instruire și evaluare.

3. A menționat că prin ordinul directorului general interimar al ÎS „Poșta Moldovei” nr. 141 din 25 mai 2020, a fost inițiat controlul activității Secției resurse umane, instruire și evaluare pentru perioada septembrie 2019 – mai 2020, raportul final privind rezultatele controlului urmând să fie prezentat până la data de 30 iunie 2020.

4. Prin ordinul nr. 196 din 01 iulie 2020, a fost prelungit termenul de desfășurare a anchetei de serviciu, instituită în baza ordinului nr. 141 din 25 mai 2020 și de prezentare a procesului-verbal privind rezultatele anchetei de serviciu, până la data de 17 iulie 2020.

5. A notat că, la 16 septembrie 2020, ca urmare a examinării raportului privind activitatea Secției resurse umane, instruire și evaluare, fără dată și semnătura membrilor comisiei, a prezentat explicații pe marginea raportului, solicitând totodată intervenția Inspectoratului de Stat al Muncii în vederea efectuării unui control obiectiv și imparțial al activității Secției resurse umane, instruire și evaluare, iar la 22 septembrie 2020, i-au fost solicitate repetat explicații în formă scrise.

6. A specificat că, prin ordinul nr. 48s din 08 octombrie 2020, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, pe care îl consideră ilegal și neîntemeiat.

7. Reclamanta a invocat că termenul maxim de o lună de zile pentru desfășurarea anchetei de serviciu urma să expire la data de 25 iunie 2020, iar sancțiunea disciplinară în cazul constatării abaterii disciplinare putea fi aplicată în decurs de o lună din momentul constatării (termenul limită – 25 iulie 2020), astfel angajatorul a depășit termenul de o lună atât pentru desfășurarea anchetei, cât și pentru aplicarea sancțiunii disciplinare, prin ce a încălcat dispozițiile art. 208 alin. (2) și 209 din Codul muncii, aplicând sancțiunea disciplinară la data de 08 octombrie 2020.

8. Prin urmare, fără a lua în calcul perioada aflării sale în concediul de odihnă anual 03 august 2020 – 09 septembrie 2020, precum și perioadele aflării în concediul medical 16 iulie 2020 – 22 iulie 2020 și 27 iulie 2020 – 31 iulie 2020, angajatorul a depășit termenul legal de o lună pentru aplicarea sancțiunii disciplinare.

9. A statuat că membrii comisiei care au întocmit raportul de control, nu aveau împuternicirile și cunoștințele necesare pentru efectuarea unei anchete de serviciu, deoarece dețin studii medii de specialitate.

10. La fel, a reiterat că referitor la pretensele neconformități constatate de comisia de control cu privire la procesul de instruire și dezvoltare profesională a personalului, în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare nu este indicat expres ce norme legale a încălcat și dacă aceste fapte constituie în sine abateri disciplinare.

11. A specificat că ordinul nr. 48s din 08 octombrie 2020 este ilegal și neîntemeiat, fiind emis cu încălcarea normelor materiale și de procedură, din cuprinsul căruia nu este clar care obligații au fost încălcate, acesta conținând termeni generali, sub formă de concluzii, fără un suport probant.

12. De asemenea, a menționat că pentru luna decembrie 2020, conform ordinului nr. 392 din 31 decembrie 2020, salariații au fost premiați pentru rezultatele financiare, însă a fost lipsită de acest premiu ca urmare a aplicării sancțiunii disciplinare.

13. Reclamanta Brighidin Svetlana a solicitat, inclusiv prin cererea de completare a acțiunii din 02 iunie 2021 (f. d. 158-162 Vol. I), anularea raportului privind rezultatele controlului activității Secției resurse umane, instruire și evaluare din 17 iulie 2020, anularea ordinului ÎS „Poșta Moldovei” nr. 48s din 08 octombrie 2020, încasarea sumei de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea premiului neachitat pentru luna decembrie 2020, în mărimea stabilită prin ordinul nr. 392 din 31 decembrie 2020.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost încetat procesul pe capătul de cerere privind încasarea premiului unic acordat salariaților din cadrul ÎS „Poșta Moldovei” pentru luna decembrie 2020 privind rezultatele financiare în mărimea stabilită prin ordinul nr. 392 din 31 decembrie 2020 pe motiv că într-un litigiu între același părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă (f. d. 12 Vol. I).

15. Prin hotărârea din 27 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Brighidin Svetlana. S-a încasat de la ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul Svetlanei Brighidin suma de 14 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă (f. d. 13, 21-31 Vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 15 noiembrie 2022, Brighidin Svetlana a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 19 ianuarie 2023 a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f. d. 15-16, 46-49 Vol. II).

17. La 23 noiembrie 2022, ÎS „Poșta Moldovei” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 23 februarie 2023 a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral (f. d. 17-1, 55-59 Vol. II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Brighidin Svetlana și ÎS „Poșta Moldovei” și menținută hotărârea din 27 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 70-89 Vol. II).

19. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut, că Brighidin Svetlana activează în cadrul ÎS „Poșta Moldovei” în funcția de șef Secția resurse umane, instruire și evaluare.

20. Prin Ordinul ÎS „Poșta Moldovei” nr. 141 din 25 mai 2020, a fost inițiat un control al activității Secției resurse umane, instruire și evaluare pentru perioada septembrie 2019 - mai 2020.

21. La fel, instanța de apel a stabilit că, potrivit pct.5 din ordinul nominalizat s-a dispus ca raportul final privind rezultatele controlului să fie prezentate directorului general interimar, până la data de 30 iunie 2020, iar prin ordinul nr. 196 din 01 iulie 2020, a fost prelungit termenul de desfășurare a anchetei de serviciu instituită în baza ordinului nr. 141 din 25 mai 2020 și de prezentare a procesului-verbal privind rezultatele anchetei de serviciu până la data de 17 iulie 2020.

22. La 16 septembrie 2020, Brighidin Svetlana a prezentat explicații pe marginea raportului, indicând că acuzațiile aduse sunt ilegale și nejustificate.

23. Prin ordinul ÎS „Poșta Moldovei” nr. 48s din 08 octombrie 2020, Brighidin Svetlana a fost sancționată disciplinar sub formă de „mustrare”, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. c) Codul muncii.

24. Cu referire la pretențiile privind anularea ordinului cu nr. 48s din 08 octombrie 2020, instanța de apel a reiterat că la data de 13 aprilie 2021, de către ÎS „Poșta Moldovei” a fost emis ordinul cu nr. 21s prin care a fost anulat ordinul nr. 48s din 08 octombrie 2020 cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de mustrare a Svetlanei Brighidin.

25. Instanța de apel a reținut că, sub acest aspect, instanța de fond corect a considerat că cerința Svetlanei Brighidin privind anularea ordinului nr. 48s din 08 octombrie 2020, este neîntemeiată, or, acesta a fost deja anulat de angajator și nu mai produce nici un efect juridic.

26. Referitor la solicitarea privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a concluzionat că salariul de funcție lunar al Svetlanei Brighidin este de 14 000 de lei, prin urmare acordarea unui prejudiciu moral de 14 000 lei, va răspunde cerințelor privind satisfacția echitabilă a prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 04 septembrie 2023, ÎS „Poșta Moldovei” a declarat recurs împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 02 noiembrie 2023 a depus recurs suplimentar, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea admiterii pretenției privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 14 000 de lei, cu emiterea în această parte a unei noi încheieri, prin care acțiunea să fie scoasă de pe rol, cu obligarea Svetlanei Brighidin de a restitui suma de

14 000 de lei achitată întru executarea hotărârii din 27 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f. d. 94-97, 105-107 Vol. II).

28. La 06 septembrie 2023, Brighidin Svetlana a declarat recurs împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f. d. 101-103 Vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI ÎS „Poșta Moldovei”

29. În motivarea recursului, ÎS „Poșta Moldovei” a indicat temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, și anume că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

30. La fel, a specificat că sunt întrunite condițiile scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Brighidin Svetlana în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, deoarece reclamanta a omis și nu a respectat procedura prealabilă și asumată prin contractul părților.

31. Totodată, a indicat că la momentul pronunțării hotărârii instanței de fond din 27 octombrie 2022, ordinul nr. 48s din 08 octombrie 2020 de sancționare disciplinară a reclamantei era deja anulat (13 aprilie 2021), prin urmare nu mai exista obiectul litigiului.

SOLICITAREA RECURENTEI Brighidin Svetlana

32. În motivarea recursului, Brighidin Svetlana a invocat prevederile art. 432 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

33. A menționat că concluzia instanței de apel precum că angajatorul doar a dispus de dreptul său conform art. 211 din Codul muncii să revoce sancțiunea disciplinară în decursul unui an din proprie inițiativă, este neîntemeiată și eronată, or în ordinul nr.21s „Cu privire la anularea ordinului”, prin care s-a dispus anularea ordinului nr. 48s din 08 octombrie 2020 cu privire aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, nu este indicat nici un temei legal ce a stat la baza emiterii ordinului, prin urmare, instanța de apel a aplicat o normă care nu era aplicabilă în speță.

34. La fel, a reiterat că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au examinat probele prezentate și argumentele invocate și nici nu s-au expus

referitor la legalitatea și temeinicia ordinului nr.48s din 08 octombrie 2020, ceea ce în esență echivalează cu nemotivarea hotărârii/deciziei adoptate.

35. De asemenea a susținut că instanța de apel eronat a interpretat prevederile legale cu privire la repararea prejudiciului moral și incorect a apreciat că suma de 14 000 de lei, va răspunde cerințelor privind satisfacția echitabilă a prejudiciului moral, astfel cuantumul compensației în mărime de 14 000 de lei stabilit de prima instanță și menținută de instanța de apel pentru prejudiciul moral cauzat constituie o satisfacție parțială, insuficientă și inechitabilă și nu oferă o reparație completă pentru suferințele psihice suportate, ca urmare a aplicării de către angajator a unei sancțiuni ilegale și neîntemeiate.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

36. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

37. Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată la adresa electronică a părților la data de 06 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 90 verso Vol. I).

38. Astfel, se constată că recurenții ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 04 septembrie 2023 și 06 septembrie 2023, în termen.

39. La data de 01 ianuarie 2024, Svetlanei Brighidin i-a fost expediată copia recursului declarat de ÎS „Poșta Moldovei”, iar ÎS „Poșta Moldovei” i-a fost expediată copia recursului declarat de Brighidin Svetlana și s-a comunicat dreptul de a depune, în termen de până la o lună, referință, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererile de recurs.

40. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursurilor, ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana nu au făcut uz de dreptul procedural și nu au depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

41. Art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare de la 01 septembrie 2023):

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).”

42. Art. 432 alin. (1), (2), din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare de la 01 septembrie 2023):

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

43. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare de la 01 septembrie 2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

45. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursurilor declarate de ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana, împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, vor fi examinate în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

46. Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs depuse de ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare de la 01 septembrie 2023), enunțate la pct. 29 din prezenta încheiere.

48. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

50. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile declarate de către ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana, conțin obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

53. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

54. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursurile declarate de ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana, ca fiind inadmisibile.

55. Ținând cont de cele expuse *supra*, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 alin. (1) lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de către ÎS „Poșta Moldovei” și Brighidin Svetlana, împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni